

RECENSION: COLETTE (2018)

15 oktober, 2018 David Lindahl Drama

Keira Knightley och Dominic West briljerar.

Dominic West och Keira Knightley i Colette.

Regi: Wash Westmoreland

Manus: Richard Glatzer, Wash Westmoreland

Med: Keira Knightley, Dominic West, Eleanor Tomlinson, Fiona Shaw m. fl.

Genre: Drama

Längd: 1 tim 51 min

”Colette” är ett rappt perioddrama som vågar vara precis så överdrivet och knasigt som Frankrikes överklass torde ha varit under sekelskiftet 1800- till 1900-talet. Detta utan att tappa allvaret och samtidigt berätta en välregisserad historia om kvinnlig frigörelse.

Tidigt 1900-tal kokar Paris av överklassen, aristokrater och kändisar som kräver underhållning. Colette och hennes nya man Willy bosätter sig mitt i smeten. Hon är en ung kvinna från landsbygden och han en medelålders författare och kritiker. Willy behöver skribenter och uppmuntrar sin fru att författa något. Resultatet blir en bästsäljande bok om flickan Claudine. Popularitet och kändisskap sköljer över paret. Men allting Colette skriver tar maken äran för och hon får inte ett erkännande som författarinna.

Filmen är baserad på verkliga historier från den franska författarinnan Colettes liv. Rollistan imponerar med **Keira Knightley** och **Dominic West** briljerande som Colette och Willy. Deras relation är stormig, passionerad, romantisk och sorgsen. Willy är pompös, tramsig och älskar att stå i rampljuset. Han gör allt för att Colette ska fortsätta leverera så att de kan upprätthålla status och kändisskap. Om hon inte skriver låser han in henne tills hon gör det.

Colettes fokus ligger på Keira Knightley som gör en av sin karriärs bästa insatser. Men det är inte hon som rivstartar filmen. Det är Dominic West med sitt galna skådespel. Sedan tar Colette över och gör resan från blyg och försiktig till en utåtriktad kvinna med skinn på näsan. Och där i ligger filmens kärna. Temat är kvinnlig frigörelse och mäns makt över kvinnor. Detta dramaturgiska skifte speglar Colettes utveckling som kvinna och människa. Samtidigt påvisar filmen också dåtidens början till frigörelse för alla kvinnor, sexuellt som karriärmässigt.

Colette är sådär överdrivet knasig i sann fransk överklass anda. Otrohet, galenskap, glamour och fester. Men aldrig på bekostnad av allvaret. Slutresultatet är ett rappt perioddrama som underhåller. Möjligen hade en fransktalande rollista kunnat fånga tidens känsla ännu mer men det är ingen garant den här gången. **Colette visar att genren fortfarande kan vara fantastisk.**

För fler bra filmer från i år spana in vår lista över bästa [filmtipsen från 2018](#).

RECENSION: LYRRO – UT & INVANDRARNÄ (2018)

16 oktober, 2018 August Klittmar Komedi

”Lyrro – Ut & invandrarna” bjuder på klen politisk satir och intetsägende humor.

Henrik Dorsin, Peter Dalle och Björn Gustafsson i ”Lyrro”. Foto: rzta.info

Film: Lyrro (2018)

Manus & regi: Peter Dalle

Med: Peter Dalle, Suzanne Reuter, Henrik Dorsin, Johan Ulveson, Björn Gustafsson, Nour El Refai m.fl.

Genre: Komedi

Speltid: 1 tim 28 min

Peter Dalles nya film bjuder på en rad intetsägende humorinslag och i flera fall idéfattig satir. ”Lyrro – Ut & invandrarna” är i mångt och mycket en besvikelse.

Gänget bakom den kultförklarade humorserien ”Lorry” och långfilmen ”Yrrol – En kolossalt genomtänkt film” är tillbaka. Man kan fråga sig varför, då jag inte kan tänka mig att förhandsintresset är så värst stort, åtminstone inte bland oss yngre. *Lorry* tittade jag på i mina tonårsdagar. Det fanns några hysteriskt roliga sketcher och karaktärerna lockade ofta till skratt (Johan Ulveson i rollen som ”Farbror Bosse” var ett genidrag).

I 90-talsfilmen *Yrrol – En kolossalt genomtänkt film* gjorde **Peter Dalle** och resten av gänget satir av att vi människor ofta är dåliga på att kommunicera. Filmen bestod av ett antal sketcher, men i min mening var det bara *en* som faktiskt fungerade. När Johan Ulveson och Claes Månsson, i rollerna som två korkade besserwissrar, tvingas ta hjälp av sina fruar för att få igång en nyinköpt stereo. Utöver den sekvensen var det mesta annars ganska trist.

Lyrro – Ut & invandrarna tar upp det faktum att människan är en sökande och resande varelse, på ständig jakt efter lycka och ett bättre liv. Det finns två huvudspår i filmen. I det ena skildras en modern variant av Josefs och Marias (**Björn Gustafsson** och **Nour El Refai**) resa från Nasaret till Betlehem, med enda skillnaden att de i stället är på väg till Södertälje. Josef är övertygad om att de kommer trivas där. I det andra får vi följa ett antal karaktärer som lämnar svenskt höstväder och åker på charterresa.

Ingen av de ovanstående handlingarna fungerar särskilt väl. Josef och Maria är betraktare som orienterar sig i en dötrist svensk stad. Ju mer tiden går, desto mer övertygad blir Josef att Södertälje inte är det paradiset han hade hoppats på. De stöter på tiggare, bevittnar tröttsamt beteende från invånarna och upptäcker att en viktig samhällsinstitution stängts ner. Allt skildras naturligtvis satiriskt. Tyvärr känns humorn sällan träffsäker eller särskilt rolig.

Charterresan orkar jag knappt gå in på – den är verkligen uselt skriven. Det drivs i alla fall lite med åldersnoja och könsroller. Nour El Refai spelar i denna handling en kvinna som tagit med sin ständigt sovande man (**Henrik Dorsin**) på solsemestern. Det kanske finns något underliggande budskap här som jag missar, men jag kan verkligen inte se det roliga.

Därtill finns det en politisk satir i filmen, som bland annat berör synen på integration och vad som händer när människor av olika religiösa uppfattningar ska komma överens i ett och samma land. Det här är frågor som *Lorry*-gänget förmodligen hade kunnat göra lite vågad och kontroversiell satir av. Men nu gör de inte det. De politiska skämten får i stället en mesig karaktär.

”Lyrro – Ut & invandrarna” består av sketcher och skådespelarna gör flera olika karaktärer. En som jag faktiskt uppskattade var Johan Ulveson som en nyhetsuppläsare som klantar till det under sändning. Då skrattade jag. **Men det var en klen tröst i en film fylld av tråkig humor och svagt levererade budskap.**

